

Einar Helge Kahrs
Vidnappsvegen 6
5947 Fedje

Trondheim, 22.11.2017

Dykkar ref.:
[Dykkar ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/11294

Sakshandsamar:
Johan Danielsen

Vedtak om avslag på søknad om etablering av leplanting av sitkagran (*Picea sitca*) til Einar Helge Kahrs, Fedje

Miljødirektoratet avslår Einar Helge Kahrs sin søknad om løyve til etablering av leplanting av sitkagran (*Picea sitca*), jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Vi viser til søknad datert 19.06.2017, frå Einar Kahrs (søker) om løyve til etablering av leplanting av sitkagran gjennom å plante 40 sitkagranplanter. Formålet er å skjerme mot vær og vind frå havet. Søknaden er vidaresendt til Miljødirektoratet frå Fylkesmannen i Hordaland i brev av 11.10.2017 ettersom det ikkje dreier seg om utplanting til skogbruksformål, juletrær eller pyntegrønt. Saken blir følgelig å behandle etter *forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer*. Søker opplyser at utplantingsområdet består av lyng og berg. Området har inntil nylig vært tilplanta, mest med furu. Søker skriv at det er planta sitkagran i området og at erstatning av dei felte furutrea med sitkagran vi gje ei betre leplanting.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre etablering, utsetting og spreiding av framande organismar som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfaldet, jf. forskriften § 1. Forskriften § 6 krev løyve for innførsel og utsetting av organismar til Noreg som ikkje er omfatta av forbudet i § 5 eller unntaka i § 7.

Miljødirektoratet skal ved vurdering av søknaden særleg leggje vekt på om den organismen det søkjast om innførsel eller utsetting av, kan gi uheldige følger for det biologiske, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet skal vurdere og fastsette naudsynte vilkår for å hindre uheldige følger for biologiske mangfald, jf. § 15 (4). Dei miljørettslige prinsippa i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal leggst til grunn som retningslinjer ved vurderinga, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Kunnskap om Sitkagran

Sitkagran er i Artsdatabanken sin risikovurdering i 2012 vurdert til å utgjere svært høg risiko (SE) for skade på naturverdiar. Ein årsak til dette er at sitkagran viser tydelig spreiding inn i kystlynghei, kulturpåverka tørre areal, ulike opne naturtypar og forstyrta mark. Sitkagran er det treslaget med flest registrert forvilla førekomstar i Artsdatabanken sin Fremmedartsbase. Kongleproduksjonen hos sitkagran begynner i ung alder, gjerne hjå ca. 20 år gamle trær. Produksjonen av frø er stor, og arten kan ha gode kongleår med 3-5 års mellomrom. Arten har dårleg forynging i svært skyggefull skog, men etablerer seg godt på mineraljord og tynne mosedekker, dels i halvskygge. Dei fleste dokumenterte naturlig spreidde tre står innanfor 200 m frå morbestand.

I DN-utredning 8-2012 står det at grensa for kortdistansespreiing (Nygaard m. fl. 1999) er 80 meter med ei maksimal observert forynging på inntil 20 000 unge planter pr. dekar. I same utredning antakast langdistansespreiinga å kunne bli på opptil 1739 meter når vinden bles med 10 m/s og 3477 meter ved 20 m/s. Talet frøplanter minkar frå 120 under bjørk og 16 under norsk gran til ein frøplante under sitkagran. I Skottland finn dei fleire soppartar i sitkagranskog. I ei undersøking på Island finn dei færre soppartar i sitkaskog enn i bjørkeskog. Med tanke på dyreliv finn ein i ulike undersøkingar same tall, men andre arter av spretthaler og fuglar i sitkagranskog enn i annan skog. Det er lågare biomasse av meitemark i sitkaskog enn i anna skog.

Miljødirektoratets vurdering

Sitkagran står ikkje på lista over forbode organismar i vedlegg I, jf. forskriften § 5, og er ikkje omfatta av unntaka i § 7. Utplanting av sitkagran som skjer til anna føremål enn skogbruksformål, juletre eller pyntegrønt krev løyve etter forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer § 6.

Miljødirektoratet finn at kunnskapsgrunnlaget gjer at denne søknaden kan handsamast, jf. § 8 i naturmangfaldloven. Sitkagran er vurdert av Artsdatabanken til å utgjere svært høg risiko for skade på biologisk mangfald i Noreg. I medhald av forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål kan fylkesmannen gje løyve til utsetting av sitkagran til skogbruksformål, juletreproduksjon og pyntegrønt. Søknaden gjeld leplanting og er som nemnt over ikkje innanfor desse formåla.

Ved vurderinga av søknaden skal det leggjast vekt på om organisme det søkast om utsetting av kan føre til risiko for uheldige følgjer på biologisk mangfald, se § 15 (3) jf. føremålet i § 1. Området det søkast om utplanting av sitkagran i ligg mindre enn 350 m frå eit område med naturtypen kystlynghei og mindre enn 900 m frå Fedjemyrane landskapsvernområde med dyrelivsfreding. Sitkagran spreier seg med stor tetthet inn i kystlynghei som er utpeikt som en utvald naturtype i Noreg.

Direktoratet finn at denne utsettinga av sitkagran gir risiko for uheldige følger for biologisk mangfald, jf. forskriften § 15 (3). I denne saka legg vi og vekt på føre-var-omsynet, jf. naturmangfaldloven § 9. Bruk av arten i leplanting gjer større fare for spreiring av sitkagran, og kjem i tillegg til gjengroing av furu spreidd frå leplantingar og anna. Planting av meir sitkagran vil auke den samla belastninga på naturverdiane i området, jf. naturmangfaldloven § 10. Vi finn ikkje at leplantinga det er søkt om har vesentlege positive samfunnsverknader.

Ut frå ei samla vurdering og med særleg vekt på at utsettinga vil auke faren for spreiring av sitkagran i området og da særleg til kystlynghei og til Fedjemyrane landskapsvernområde. Derfor finn direktoratet å måtte avslå søknaden. Direktoratet finn det ikkje relevant å gå inn på ei nærare vurdering av dei miljørettslige prinsippa i naturmangfaldloven §§ 11 og 12.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden frå Einar Kahrs om løyve til å plante ut 40 sitkagran som del av leplanting, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Det kan klagast på dette vedtaket til Klima- og miljødepartementet. Klage må sendast innan tre veker etter at dette brevet er motteke, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO